

ORIVEDEN KAUPUNKI

Opetuksen järjestäjän

OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMA

1.8.2023 alkaen

Sisällys

1. Opiskeluhuollon toteuttaminen	3
2. Opiskeluhuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat palvelut	4
2.1. Koulupsykologi	5
2.2 Koulukuraattori	5
2.3 Kouluterveydenhuolto	6
2.4 Yhteistyö	6
3. Yksilökohtainen opiskeluhuolto	7
4. Yhteisöllinen opiskeluhuolto ja sen toimintatavat	9
4.1 Opiskeluhuollon ohjausryhmä	9
4.2 Koulun yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä	10
4.3 Nivelvaiheyhteistyö	11
Esiopetuksesta alakouluun	11
Alakoulusta yläkouluun	11
Perusopetuksesta toiselle asteelle	11
Koko kaupunkia palveleviin erityisluokkiin ohjautuminen	11
4.4 Järjestyssäännöt	12
4.5 Opetukseen osallistumisen epääminen ja opiskeluhuolto	12
4.6 Oppilaan poissaolot ja toimintakäytännöt	12
4.7 Tapaturmien ehkäiseminen sekä ensiavun järjestäminen ja hoitoonohjaus	15
4.8 Tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen	16
5. Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä	16
6. Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- tai vaaratilanteissa	19
7. Opiskeluhuollon yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa	19
8. Opiskeluhoitosuunnitelman toteuttaminen ja seuranta	20
Opiskeluhoitoa ohjaavia asiakirjoja	21

1. Opiskeluhuollon toteuttaminen

Opiskeluhuollolla tarkoitetaan oppilaan ja opiskelijan hyvän oppimisen, psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa koulu- ja oppilaitosyhteisössä. Opiskeluhuoltotyötä ohjaa lapsen edun ensisijaisuus ja hyvinvoinnin edistäminen.

Oppilaalla ja opiskelijalla on oikeus saada maksutta opiskeluhoitoa, jota opetukseen osallistuminen edellyttää. Opiskeluhoitoa toteutetaan ensisijaisesti koko yhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskeluhoitona. Lisäksi oppilaalla ja opiskelijalla on oikeus yksilökohtaiseen opiskeluhoitoon ja opiskeluhoollon palveluihin. Opiskeluhoollon henkilöstö on salassapitovelvollinen.

Vuoden 2023 alussa sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta ja kuntayhtymiltä hyvinvointialueille. Pirkanmaan hyvinvointialue vastaa opiskeluhoollon psykologi- ja kuraattoripalvelujen sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuoltopalvelujen järjestämisestä Oriveden kaupungin esi- ja perusopetuksen oppilaille sekä lukiokoulutuksen opiskelijoille. Opiskeluhoitoa toteutetaan opetustoimen sekä hyvinvointialueen monialaisena suunnitelmallisena yhteistyönä opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa.

Hyvinvointialueen tuottama alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma pohjautuu alueella toimivien koulutuksen järjestäjien opiskeluhoitosuunnitelmiin. Opiskeluhoitosuunnitelma on osa kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa, joka laaditaan lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi sekä lastensuojelun järjestämiseksi ja kehittämiseksi. Koulutuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelman tulee sisältää opiskeluhoollon toteuttamisen tavoitteet ja keskeiset periaatteet sekä toimenpiteet opiskeluhoollon toteuttamiseksi ja seuraamiseksi. Kuntakohtaista opiskeluhoitosuunnitelmaa laadittaessa on käytetty monialaista tietoa kouluyhteisöjen tilanteesta ja hyvinvoinnista, pedagogisen tuen toteuttamisesta, opiskeluhoollon palveluiden toimivuudesta sekä palvelutarpeista.

Oppilaitosten lukuvuosisuunnitelma päivitetään vähintään kerran lukuvuodessa, ja siinä kuvataan koulukohtaisen yhteisöllisen opiskeluhoollon toteuttamista. Koulukohtaista yhteisöllistä opiskeluhooltotyötä suunnitellaan yhteistyössä koulun henkilöstön, opiskeluhoollon toimijoiden, oppilaiden, opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa. Koulun henkilöstö, oppilaat/opiskelijat, huoltajat ja tarvittavilta osin yhteistyötahot perehdytetään opiskeluhoitosuunnitelmaan.

2. Opiskeluhuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat palvelut

Lukuvuoden 2023–2024 alussa Oriveden kaupungin esi- ja perusopetuksessa on yhteensä 910 oppilasta ja lukiokoulutuksessa 151. Koulujen oppilasmäärät ovat seuraavat:

Eräjärven alakoulussa on 2 esioppilasta ja 38 oppilasta vuosiluokilla 1–6, yhteensä 40 oppilasta.
Kultavuoren koulussa 45 esioppilasta ja 290 oppilasta vuosiluokilla 1–6 sekä 3 oppilasta vuosiluokilla 7–9, yhteensä 338 oppilasta.
Esi- ja perusopetuksen vaativa erityinen tuki on keskitetty kaupunkitasoisesti Kultavuoren kouluun.
Rovastinkankaan koulussa on 29 esioppilasta ja 217 oppilasta vuosiluokilla 1–6, yhteensä 246 oppilasta.
Yhteiskoulussa on 286 oppilasta vuosiluokilla 7–9.
Oriveden lukiossa on 151 opiskelijaa.
Tredu vastaa Orivedellä ammatillisesta toisen asteen koulutuksesta ja tutkintoon valmentavasta koulutuksesta (TUVA), opiskelijoita on noin 100.

Opiskeluhuollon kokonaistarpeen arvioon ja laskennalliseen resurssiin vaikuttavat yksikön koko sekä toimintaympäristön erityispiirteet. Kokonaistarpeen arvioinnissa hyödynnetään lisäksi lasten ja nuorten hyvinvoinnin arviointi- ja seurantatietoa, esimerkiksi kouluterveyskyselyjä, laajojen terveystarkastusten yhteenvetoja, terveydellisten olojen tarkastuksia ja muuta koulukohtaisesti koottavaa tietoa sekä asiakaspalautteita. Oriveden perusopetuksessa 17 % oppilaista saa tehostettua tukea ja 5 % erityistä tukea.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 9 a §:n (16.12.2021/1146) mukaan psykologi- ja kuraattoripalveluita järjestettäessä saa yhtä kuraattoria kohden olla enintään 670 opiskelijaa ja yhtä psykologia kohden enintään 780 opiskelijaa. Kouluterveydenhuollossa suositeltu oppilasmäärä on terveydenhoitajalla 460 ja lääkärillä 2100 (Lastenneuvolan ja kouluterveydenhuollon henkilöstömitoitussuositukset 2023, THL). Opiskeluterveydenhuolto edellyttää toisella asteella yhden kokopäiväisen terveydenhoitajan 570 opiskelijaa kohti ja yhden kokopäiväisen lääkärin 1 800 opiskelijaa kohti (Henkilöstömitoitussuositus, Opiskeluterveydenhuollon opas, STM 2021).

Pirkanmaan hyvinvointialue järjestää opiskeluhuoltopalvelut ja on ilmoittanut käytettävissä olevat henkilötyövuodet. Arvioon sisältyvät sekä yhteisöllisen että yksilökohtaisen opiskeluhuollon resurssit.

Oriveden esi- ja perusopetuksessa on käytettävissä kaksi koulukuraattoria ja 1,6 koulupsykologia. Koulukuraattoreista toinen työskentelee alakouluilla ja toinen yläkoulussa sekä toisella asteella. Heidän laskennallinen viikkotyöaikansa jakautuu seuraavasti:

- Eräjärvä 0,5 pv/vk,
- Kultavuori 2,5 pv/vk,
- Rovastinkangas 2 pv/vk,
- Yhteiskoulu 2 pv/vk,
- Lukio 2 pv/vk ja
- Tredu 1 pv/vk.

Koulupsykologit toimivat kaikilla Oriveden perusopetuksen kouluilla sekä toisella asteella, ja heidän laskennallinen työaikansa jakautuu seuraavasti:

- Eräjärvä 0,5 pv/vk,
- Kultavuori 2 pv/vk,
- Rovastinkangas 1 pv/vk
- Yhteiskoulu 2 pv/vk,
- Lukio 1,5 pv/vk
- Tredu 0,5 pv/vk.

Orivedellä toimii 2–3 kouluterveydenhoitajaa, jotka tekevät lakisääteisiä terveystarkastuksia vuosittain kaikille peruskoulun oppilaille. Tarvittaessa terveydenhoitaja tapaa oppilasta lääkärin tai vanhempien ohjeistuksen perusteella. Oppilaat voivat halutessaan itse hakeutua terveydenhoitajan avovastaanotolle ilman ajanvarausta.

2.1. Koulupsykologi

Koulupsykologi tukee yksittäisen oppilaan psyykkistä hyvinvointia ja koulunkäyntiä keskustelemalla, neuvomalla ja ohjaamalla. Koulupsykologilta voi kysyä neuvoa oppilaan kasvatukseen, kehitykseen ja mielenterveyteen liittyvissä asioissa. Lisäksi koulupsykologi tekee oppilaan oppimiseen ja koulunkäyntiin liittyviä tutkimuksia. Koulupsykologi arvioi tarvittaessa myös oppilaan hoidon sekä kuntoutuksen tarvetta sekä tekee tunne-elämään liittyvien asioiden ja sosiaalisten taitojen kartoituksia. Koulupsykologi toimii luottamuksellisesti yhdessä oppilaan, huoltajien ja koulun henkilöstön kanssa sekä huoltajien luvalla myös muiden lasten ja nuorten palveluja tarjoavien tahojen kanssa.

2.2 Koulukuraattori

Koulukuraattori ohjaa ja tukee oppilaan koulunkäyntiä sosiaalityön asiantuntijana. Tavoitteena on ehkäistä ja lievittää oppilaan kehitykseen liittyviä sosiaalisia ja psyykkisiä vaikeuksia sekä edistää oppimista, hyvinvointia ja sosiaalisia valmiuksia. Oppilasta tuetaan käyttäytymiseen, sosiaalisiin

suhteisiin, tunne-elämään, perhetilanteeseen ja vapaa-aikaan liittyvissä asioissa. Koulukuraattori käy oppilaiden kanssa tuki- ja ohjauskeskusteluja ja tekee tarvittaessa sosiaalisia selvityksiä. Koulukuraattori tekee myös verkostotyötä ja toimii yhteistyössä oppilaan perheen, koulun henkilöstön, eri viranomaisten ja muiden tahojen kanssa.

2.3 Kouluterveydenhuolto

Kouluterveydenhuollon palvelut tukevat oppilaiden ja perheiden hyvinvointia peruskoulun aikana. Vuosittaisissa terveystarkastuksissa seurataan oppilaan fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista terveydentilaa ja toimintakykyä. Terveystarkastaja kutsuu oppilaat terveystarkastukseen vuosittain, lääkärintarkastus on vuosiluokilla 1, 5 ja 8. Tarkastukseen liittyy vanhempien luvalla myös opettajan arvio oppilaan selviytymisestä koulussa. Kouluterveydenhuolto toimii yhteistyössä huoltajien ja kouluyhteisön aikuisten kanssa, osana koulun opiskeluhoitotyötä. Koululääkärin vastaanotolle on mahdollista ohjautua laajojen terveystarkastusten lisäksi terveydenhoitajan, koulupsykologin tai -kuraattorin suosituksesta.

2.4 Yhteistyö

Luottamuksellisen yhteistyön luominen eri yhteistyötahojen kanssa on erittäin tärkeää. Luokanopettajan tai luokanohjaajan, oppilaan ja huoltajien lisäksi tuen suunnittelussa ja toteuttamisessa voivat olla mukana koulunkäynninohjaaja ja laaja-alainen erityisopettaja sekä monialainen tuki. Koulupsykologi ja -kuraattori sekä kouluterveydenhoitaja osallistuvat tarvittaessa monialaiseen yhteistyöhön oppilaan pedagogisen tuen suunnittelussa sekä tarjoavat siihen liittyvää konsultaatiota.

Erityisopettajat vastaavat pedagogisen tuen järjestämisestä yhteistyössä luokanopettajien ja -valvojien kanssa. Tuen antamisen lähtökohtana on pedagoginen sensitiivisyys: oppilaan hyvä kohtelu, osallisuus, aikuisen aito läsnäolo ja hyvä vuorovaikutus. Tuen rakenteena käytetään monipuolisia opetusmenetelmiä ja oppimisympäristöjä, eriyttämistä, yhteisopettajuutta, koulunkäynninohjaajan tukea sekä joustavia opetusjärjestelyjä. Oppimista seurataan ja oppilaalle annetaan tarvittaessa tukiopetusta ja osa-aikaista erityisopetusta, lisäksi on mahdollista käyttää painoalueopetusta ja vuosiluokkiin sitomatonta opetusta.

Pedagogiset asiakirjat sekä oppilaan pedagogisen tuen järjestämistä käsitellään pedagogisen tuen tiimissä. Pedagogisten asiakirjojen käsittely ei ole opiskeluhoitoa, mutta ne pitää käsitellä monialaisesti. Tämän vuoksi pedagogisten asiakirjojen käsittelyssä myös opiskeluhoollon edustuksen on oltava läsnä.

Rehtorin koolle kutsuma pedagogisen tuen tiimi kokoontuu kouluaikana säännöllisesti. Tiimin pysyvät jäsenet ovat rehtori ja erityisopettajat. Luokanopettaja tai luokanohjaaja sekä opiskeluhoollon

työntekijät osallistuvat pedagogisen tuen tiimiin tarvittaessa. Myös muita asiantuntijoita voidaan kutsua paikalle.

Koulun opiskeluhoolto vastaa esioppilaiden yhteisöllisestä opiskeluhollostasta ja pääsääntöisesti myös yksilökohtaisesta opiskeluhollostasta (kuraattori- ja psykologipalvelut). Koulupsykologi vastaa esioppilaiden tutkimuksista. Tarvittaessa oppilas ohjataan perheneuvolaan. Koulun opiskeluhoollon ja perheneuvolan työnjaosta sovitaan tapauskohtaisesti. Esikouluikäisten terveystarkastuksista vastaa neuvola.

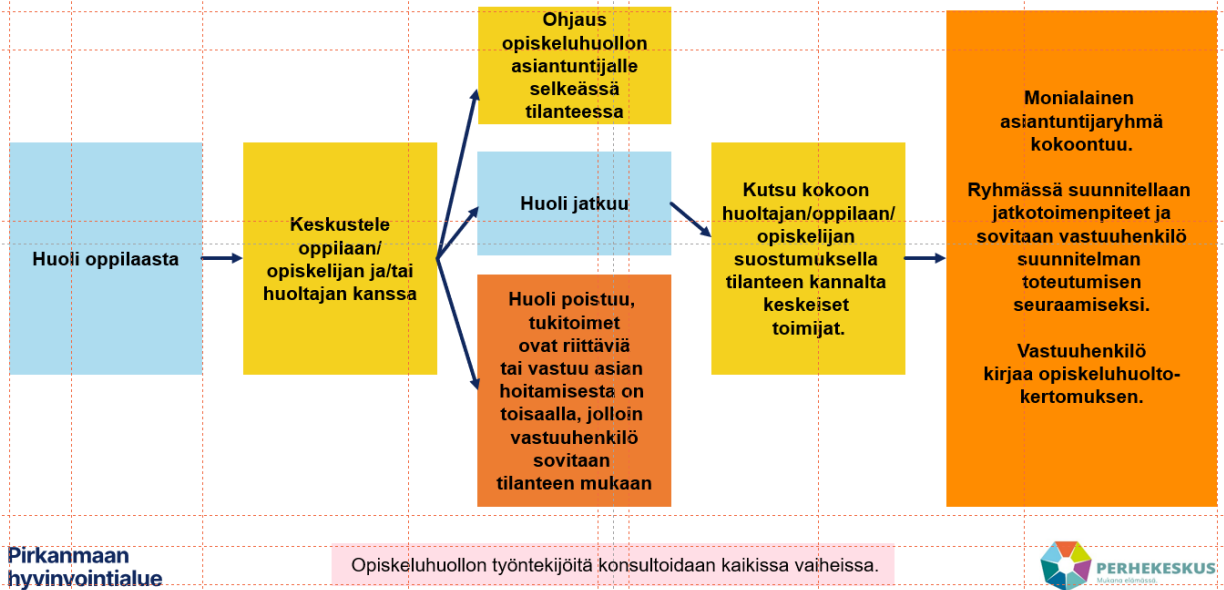
3. Yksilökohtainen opiskeluhoolto

Yksilökohtaiseen opiskeluhooltoon sisältyvät yksittäiselle oppilaalle annettavat kouluterveydenhoitajan, koululääkärin, kuraattorin ja psykologin palvelut sekä monialaisessa asiantuntijaryhmässä toteutettava yksilökohtainen opiskeluhoolto. Yksilökohtainen opiskeluhoolto on oppilaalle ja perheelle vapaaehtoista. Huoltajalla ei kuitenkaan ole oikeutta kieltää alaikäistä käyttämästä opiskeluhoollon palveluja. Oppilaan näkemykset huomioidaan häntä koskevissa asioissa iän ja kehitystason mukaisesti. Asiantuntijaryhmä kootaan aina tapauskohtaisesti. Yksilökohtaisella opiskeluhoollolla tuetaan tarvittaessa myös huoltajia heidän kasvatustyössään. Yksilökohtainen työ on sekä ennaltaehkäisevää että korjaavaa. Tavoitteena on seurata ja edistää oppilaan kokonaisvaltaista kehitystä, terveyttä, hyvinvointia ja oppimista. Työskentelyn lähtökohtana ja tavoitteena on lapsen edun toteutuminen. (Yhteisestä työstä hyvinvointia – opiskeluhooltoryhmä perusopetuksessa 2018.)

Yksilökohtaisen asiantuntijaryhmän kokoaa se opetushenkilöstön tai opiskeluhoollon palveluiden edustaja, jolle asia työtehtävien puolesta kuuluu. Asiantuntijaryhmään voidaan nimetä jäseniä vain oppilaan tai hänen huoltajansa suostumuksella. Suostumuspyynnön asiantuntijaryhmän kokoontumiseen sekä huoltajien kutsun voi lähettää Wilma-viestinä. Viestissä tulee ilmoittaa asiantuntijaryhmän kokoontumisen aikataulu, paikka, osallistujat, aihe lyhyesti sekä tieto siitä, että oppilas ja huoltaja voivat halutessaan muuttaa asiantuntijaryhmän kokoonpanoa. Yksilökohtaiseen opiskeluhooltoon voi osallistua myös koulun ulkopuolisia yhteistyökumppaneita oppilaan tai hänen huoltajansa suostumuksella.

Asiantuntijaryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön. Vastuuhenkilö kirjaa palaverista yksilökohtaisen opiskeluhoollon muistion. Muistio on salassa pidettävä. Wilmassa olevaan muistioon kirjataan oppilasta koskevat tiedot, opiskeluhoollon tarpeen selvittäminen tai opiskeluhoollon toteuttaminen ja vastuuhenkilöt. Opiskeluhooltotyötä ohjaavat luottamuksellisuus, kunnioittava suhtautuminen oppilaaseen ja huoltajaan sekä heidän osallisuutensa tukeminen. Opiskeluhooltotyössä noudatetaan tietojen luovuttamista ja salassapitoa koskevia säännöksiä. Opiskeluhoollon palveluiden edustajat tekevät tarvittavat kirjaukset omiin sähköisiin järjestelmiinsä.

Monialaisen asiantuntijaryhmän nimeäminen

(Opiskeluhuollon yhteistyörakenteet Pirkanmaan hyvinvointialue ja Perhekeskus 2023.)

Opiskeluhuoltokertomukseen kirjattavat asiat:

Opiskeluhuoltokertomus laaditaan jatkuvaan muotoon aikajärjestyksessä eteneväksi ja siihen kirjataan opiskelijan:

1) Nimi, henkilötunnus ja kotikunta sekä alaikäisen tai muutoin vajaavaltaisen opiskelijan huoltajan tai muun laillisen edustajan nimi ja yhteystiedot, asian aihe, tausta ja vireillepanija

2) Tiedot asian käsittelystä monialaisen asiantuntijaryhmän kokouksessa, kokoukseen osallistuvat henkilöt ja heidän asemansa

3) Suunnitelma toimenpiteistä opiskelijan yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämiseksi ja niiden toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat tahot

4) Opiskelijaa koskeva välttämätön tieto liittyen opiskeluhuollossa toteutettuihin ja toteutettaviin toimenpiteisiin. Kirjauksen päivämäärä sekä kirjauksen tekijä ja hänen ammattinsa tai virka-asemansa.

Pirkanmaan hyvinvointialue

Opiskeluhuollon asiantuntijat kirjaavat tarvittavilta osin tiedot myös omiin järjestelmiinsä.

PERHEKESKUS
Kokoon ottaminen

(Opiskeluhuollon yhteistyörakenteet Pirkanmaan hyvinvointialue ja Perhekeskus 2023.)

4. Yhteisöllinen opiskeluhoito ja sen toimintatavat

Yhteisöllisellä opiskeluhoitolla tarkoitetaan toimintakulttuuria ja toimia, joilla koko kouluyhteisössä edistetään oppilaiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä oppimisympäristön terveellisuutta, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Yhteisöllistä opiskeluhoitoa toteuttavat kaikki kouluyhteisön toimijat yhteistyössä oppilaiden, huoltajien sekä muiden sidosryhmien kanssa. Yhteisöllisen opiskeluhoiton sidosryhmiä ovat muun muassa seurakunta, nuoriso- ja vapaa-aikapalvelut, perheneuvola, järjestöt, poliisi, nuorisopsykiatrian poliklinikka sekä paikallinen nuorten ohjaus- ja palveluverkosto. (Yhteisestä työstä hyvinvointia – opiskeluhoitoryhmä perusopetuksessa 2018.)

Yhteisöllinen opiskeluhoito tukee koko kouluyhteisöä ja on ensisijainen opiskeluhoiton työmuoto. Opiskeluhoitohenkilöstö on mukana koulun arjessa. Opettajia ja henkilökunnan jäseniä koulutetaan opiskeluhoitoon liittyvissä asioissa. Yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä kartoittaa opiskeluhoiton tarvetta, kohdentaa resursseja sekä arvioi resurssien riittävyyttä. Laajoissa terveystarkastuksissa kerätään anonymiä tietoa luokkien ja koko koulun hyvinvoinnista. Vanhemmille tarjotaan mahdollisuus osallistua yhteisöllisen opiskeluhoiton suunnitteluun ja toteuttamiseen. Esimerkiksi vanhempainyhdistyksen edustus voi osallistua vuosittain yhteisöllisen opiskeluhoitoryhmän kokoukseen ja järjestää yhteisöllistä toimintaa.

Oppilaskunta osallistuu yhteisöllisen opiskeluhoiton suunnittelemiseen ja toteuttamiseen. Oppilaskuntatoiminnan tarkoituksena on lisätä yhteisöllisyyttä ja kaikkien kouluihittyvyyttä. Oppilaskuntatoiminta voi näkyä koulun arjessa monella tavalla, esimerkiksi erilaisina tapahtumina ja kilpailuina. Oppilaskunnan hallitus on myös mielipiteen ilmaisija. Se ottaa kantaa erilaisiin kouluun liittyviin asioihin ja tekee kehittämis- ja parannusehdotuksia. Luokkien edustajat tuovat oppilaskunnan hallituksen kokouksiin käsiteltäväksi oppilaille tärkeitä asioita. Oppilaskunnan hallituksen edustajat osallistuvat koulun yhteisöllisen opiskeluhoitoryhmän kokouksiin.

Yhteisöllisen opiskeluhoiton toteuttamisessa hyödynnetään mm. seuraavaa materiaalia:

[KouluKunnossa yhdessä! Osallistava hyvinvoinnin vuosikello esi- ja perusopetukseen \(koulukunnossa.fi\).](#)

4.1 Opiskeluhoiton ohjausryhmä

Opiskeluhoiton ohjausryhmä vastaa kuntatasolla opetuksen opiskeluhoitotyön suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista. Ohjausryhmä on lain edellyttämä opiskeluhoiton monialainen työryhmä. Puheenjohtajana ja koollekutsujana toimii kasvatus- ja opetusjohtaja Mia Mattila. Ohjausryhmän jäseniä ovat

- perusopetuksen rehtoreiden edustaja Sohvi Kuorelahti,
- esiopetuksen edustaja Jaana Pellonpää,
- koulukuraattorit Satu Hämelähti ja Eemeli Pienimaa (sijaisena Riitta Mäki-Rintala),
- koulupsykologit Hanne Salminen ja Annele Ala-Lahti,

- kouluterveydenhuollon edustaja Tuija Koivisto,
 - perheneuvolan edustaja Katariina Ronkonen,
 - hyvinvointijohtaja Tuija Peurala,
 - erityisopetuksen edustaja Anna Ristaniemi (sijaisena Maija Ylistalo),
 - lukiokoulutuksen edustaja, apulaisrehtori Janne Mäkinen sekä
 - Tredun edustaja Kirsi Onnela.
- Lisäksi kasvat- ja opetusjohtaja voi tarvittaessa kutsua/nimetä ohjausryhmään muita asiantuntijoita.

Ohjausryhmän tehtäviä ovat muun muassa

- paikallisen monialaisen yhteistyön suunnitteleminen,
- oppilaan yhtenäisen koulupolkuja tukevan opiskeluhoollon suunnitteleminen,
- alueellisista ilmiöistä keskusteleminen ja niihin reagoiminen,
- ennaltaehkäisevän opiskeluhoollotyön ja pedagogisen yhteistyön suunnittelu- ja koordinoitutyö,
- nivelvaiheyhteistyön suunnittelu ja kehittäminen,
- muiden opiskeluhoollollisten yhteisten toimintatapojen ja -mallien luominen sekä
- opiskeluhoollotyön arvioiminen ja arvioinnin mallien suunnitteleminen.

4.2 Koulun yhteisöllinen opiskeluhoolloryhmä

Koulun opiskeluhoollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista vastaa koulukohtainen opiskeluhoolloryhmä. Ryhmä käsittelee kouluyhteisön opiskeluhoollollisia asioita ja kokoontuu säännöllisesti lukuvuoden aikana. Koulun opiskeluhoolloryhmää johtaa rehtori. Ryhmään kuuluvat lisäksi rehtorin nimeämät edustajat opettajakunnasta, erityisopetuksesta, opiskeluhoollosta, koulu- ja opiskelijaterveydenhoollosta, oppilaskunnasta sekä vanhempainyhdistyksestä. Ryhmän kokoonpano vaihtelee käsiteltävän aiheen mukaan, tarvittaessa kokouksiin kutsutaan muiden alojen asiantuntijoita. Ryhmän keskeinen tehtävä on yhteisön hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen sekä muun yhteisöllisen opiskeluhoollon toteuttaminen.

Opiskeluhoolloryhmä seuraa ja tukee yhteisön hyvinvointia sekä koordinoi koulun ja opetusryhmien yhteisöllistä tuen tarvetta sekä oppilaiden fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista tukea. Opiskeluhoollotyössä edistetään kasvu- ja oppimisympäristön terveyttä ja turvallisuutta. Ryhmän tehtäviin kuuluvat ennaltaehkäisevä työ ja varhainen puuttuminen sekä koulun opiskeluhoollon käytäntöjen kehittäminen. Opiskeluhoolloryhmä koordinoi myös kehittämistä, sekä seuraa ja arvioi oppilashuollon toteutumista oppilaan ja yhteisön kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukemiseksi. Opiskeluhoollon toiminnan ohella hyvinvointia tuetaan ohjauksen sekä oppimisen ja koulunkäynnin tukimuodoin.

4.3 Nivelvaiheyhteistyö

Esiopetuksesta alakouluun

Esiopetus järjestetään koulujen yhteydessä, ja esiopetuspaikkaan ohjautuminen tapahtuu koulujen oppilaaksiottoalueiden mukaisesti. Esi- ja perusopetus tekee yhteistyötä siirtyvien oppilaiden ryhmien muodostamisessa opiskeluhoitohenkilöstön kesken. Esiopettaja, rehtori, koulupsykologi ja tarvittaessa muu asiantuntija (esim. perheneuvola) valmistelevat mahdolliset pienryhmäpaikkahaut omien yksiköidensä koulutulokkaille. Esiopetuksen oppimissuunnitelmat toimivat tiedonsiirron välineenä, ja ne ovat luettavissa Wilmassa.

Alakoulusta yläkouluun

Alakoulusta yläkouluun siirtyminen alkaa tehostetun ja erityisen tuen oppilaiden asiakirjojen päivittämisellä Wilmassa. Tiedonsiirtolomakkeen täyttävät omalta osaltaan luokanopettaja, oppilas ja huoltaja. Alakouluilla järjestetään tarvittaessa tukea tarvitsevien oppilaiden tiedonsiirtopalaverit. Opinto-ohjaaja pitää 6. luokan oppilaille tunnin yläkoulun elämästä. Luokkajaot tehdään tiedonsiirtolomakkeiden pohjalta. Kuudesluokkalaiset käyvät tutustumassa yläkouluun ja heidän vanhemmilleen pidetään vanhempainilta, kun luokkajaot on tehty. Yläkoulun alkaessa 7.-luokkalaisille järjestetään ryhmäytyspäivät sekä heitä ohjeistetaan yläkoulussa toimimiseen.

Perusopetuksesta toiselle asteelle

Tukea tarvitsevat oppilaat kartoitetaan 8. luokalla ja varmistetaan oppilaalle jatko-opintoihin liittyvät opiskeluhoillon palvelut, kuten tarvittavat tutkimukset ja lausunnot. Opinto-ohjauksessa käsitellään jatko-opintoihin 8. ja 9. luokalla. Opinto-ohjaaja käy jokaisen 9. luokkalaisten oppilaan kanssa jatko-opintokeskustelun tarvittaessa yhteistyössä huoltajien kanssa. 9.-luokkalaisten huoltajille järjestetään jatko-opintomessut jatko-opintovaihtoehtoista ja yhteishausta.

Kaikki 9.-luokkalaiset tekevät yhteishaun yhdessä opinto-ohjaajan kanssa tai muulla huoltajan kanssa sovitulla tavalla. Jälkiohjausta varten opinto-ohjaajat päivystävät kesäkuussa ja tarkistavat kaikkien oppilaiden haun toteutumisen. Tarvittaessa opinto-ohjaajat ottavat yhteyttä oppilaisiin ja etsivään nuorisotyöhön. Tiedonsiirto toisen asteen oppilaitokseen tehdään yhteistyössä vastaanottavan oppilaitoksen, oppilaan ja huoltajan kanssa.

Koko kaupunkia palveleviin erityisluokkiin ohjautuminen

Oriveden perusopetuksessa on viisi koko kaupunkia palvelevaa erityisluokkaa (Kultavuoren D-luokka, E-luokka, F-luokka ja G-luokka sekä yläkoulun erityisluokka). Erityisluokkien oppilaaksiotto tapahtuu pääsääntöisesti neljä kertaa lukuvuodessa. Erityisluokkapaikkaa voi hakea pedagogisella selvityksellä. Pedagoginen selvitys tehdään yhteistyössä oppilaan ja huoltajien kanssa sekä käsitellään monilaisesti pedagogisen tuen tiimissä. Kasvatus- ja opetusjohtaja tekee päätöksen erityisluokkapaikoista.

4.4 Järjestyssäännöt

Koulujen päivitettyt järjestyssäännöt ovat luettavissa oppilaitoskohtaisesta Peda.net-sivustosta (<https://peda.net/orivesi>).

4.5 Opetukseen osallistumisen epääminen ja opiskeluhoolto

Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan taikka koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi. Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan edellä mainitulla perusteella evätä myös seuraavaksi työpäiväksi, mikäli opetuksen järjestäjä tarvitsee aikaa suunnitella oppilaan paluuta takaisin opetukseen ja tarjota oppilaalle oppilashuollon palveluita sekä tukea turvallista paluuta opetukseen. Epäämisen aikana oppilaalle on järjestettävä 36 h §:ssä tarkoitettuna oppilashuoltona mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti oppilashuollon psykologin tai kuraattorin kanssa. Lisäksi oppilaalle on järjestettävä muu hänen tarvitsemansa tuki epäämisen aikana ja oppilaan palatessa opetukseen. Oppilaalle tehdään suunnitelma opetukseen palaamisen tukemiseksi. (11.3.2022/163) (Perusopetuslaki)

4.6 Oppilaan poissaolot ja toimintakäytännöt

Poissaoloja pyritään ehkäisemään vahvistamalla lapsilähtöistä, välittävää ja arvostavaa vuorovaikutusta sekä tarjoamaan myönteisiä tunnekokemuksia ja antamalla kannustavaa palautetta. On tärkeää, että koulun henkilökunta osoittaa kiinnostusta oppilasta kohtaan ja kyselee kuulumisia säännöllisesti. Luokanopettaja tai luokanohjaaja seuraa oman luokkansa poissaoloja aktiivisesti. Jos luokalla esiintyy paljon poissaoloja esim. työrauhan tai luokan ilmapiirin vuoksi, poissaoloihin voidaan puuttua tarvittavilla yhteisöllisen opiskeluhoollon toimenpiteillä.

Oppilaan huoltajan tulee ilmoittaa oppilaan poissaolon syy luokanopettajalle tai -valvojalle ensimmäisenä poissaolopäivänä. Poissaolot kirjataan päivittäin Wilmaan. Mikäli vuosiluokkien 1–9 oppilaan poissaolosta ei ole tullut tietoa koulupäivän aikana, luokanopettajan tai luokanvalvojan tulee ottaa yhteyttä huoltajaan poissaolon syyn selvittämiseksi. Jos oppilas lähtee kesken päivän luvatta pois koulusta, opettajan tulee ilmoittaa siitä viipymättä huoltajalle. Poissaoloja, joista huoltaja on tietämätön, käsitellään luvattomina poissaoloina. Kesken päivän sairastuessa oppilas pyytää luvan lähteä koulusta häntä opettavalta opettajalta, rehtorilta tai terveydenhoitajalta. Sairastumisesta ilmoitetaan huoltajalle. Huoltajien yhteystietojen muutoksista koululle ilmoittaa ensisijaisesti huoltaja. Luvattomista poissaoloista määrätään aina seuraamus, ja siitä ollaan yhteydessä huoltajiin.

Tampereen kaupunkiseudun kahdeksan kuntaa (Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Tampere, Vesilahti ja Ylöjärvi) ovat olleet mukana kaksivuotisessa OKM:n koordinoimassa Sitouttavan kouluyhteistyön (SKY) pilotoinnissa vuosina 2021–2023. Hankkeessa kehitettiin paikallisesti ja kansallisesti kouluun kiinnittymistä ja ennaltaehkäistiin kouluakäymättömyyttä perusopetuksessa.

SKY-hankkeen kehittämistyön tuotoksena on mm. laadittu *Tampereen kaupunkiseudun läsnäolon tukemisen malli ja poissaolojen seurannan suunnitelma*. Lisäksi OKM on julkaissut oppaan *Yhteisellä koulutiellä: Käsikirja perusopetuksen oppilaiden läsnäolon tukemiseen ja poissaolojen vähentämiseen*. (Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2023:27. Julkaisun pysyvä osoite on: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-263-924-0>)

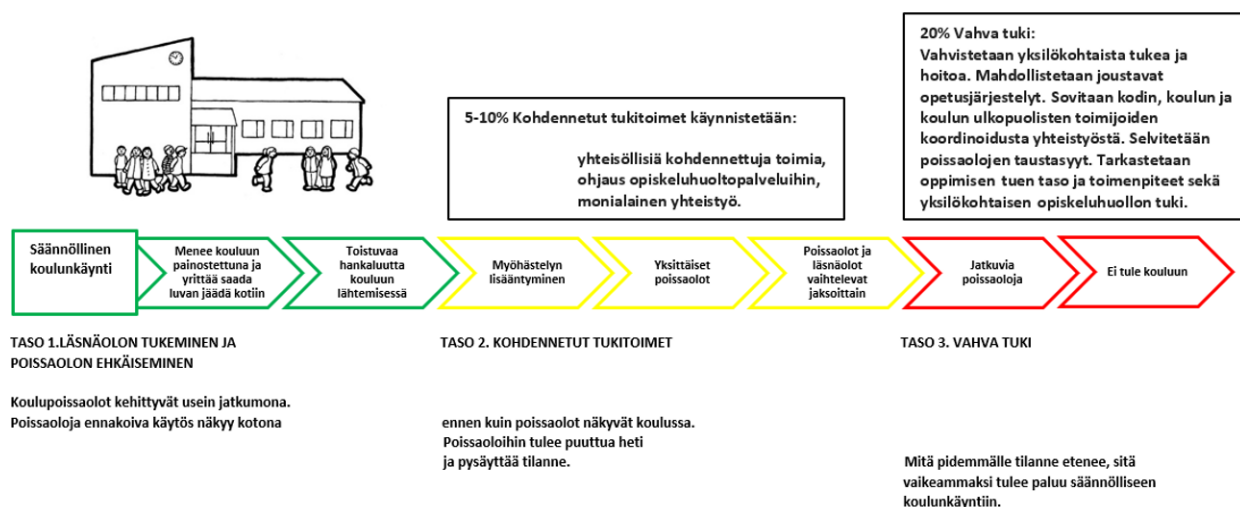
Orivedellä noudatetaan seudullisena yhteistyönä tuotettua *Tampereen kaupunkiseudun läsnäolon tukemisen ja poissaolojen seurannan suunnitelmaa*. Orivedellä on otettu käyttöön kansallisen raamin mukaiset poissaololuokat Wilmassa. Poissaolojen kokonaisuutta koulu- ja luokka-astetasoisesti seurataan kouluilla systemaattisesti neljässä tarkastelujaksossa (lomasta lomaan) lukuvuoden aikana. Kunnissa käytettävät poissaolojen tuntirajat perustuvat kansallisiin suosituksiin (5 %, 10 % ja 20 %). Näiden perusteella lasketaan eri luokka-asteiden poissaolorajat. Poissaoloihin puututaan, kun huoli on herännyt tai viimeistään, kun tietty poissaolojen tuntimäärä on täyttynyt.

Oriveden perusopetuksen poissaolorajat on esitetty seuraavassa taulukossa:

Oppilaan vuosiluokka	9	8	7	6	5	4	3	2	1
Viikkotuntien määrä	30	29	29	25	25	24	22	21	21
5 %	50	40	40	40	40	40	30	30	30
10 %	100	90	90	90	80	80	70	70	70
20 %	200	190	190	170	170	160	140	140	140
50 %	510	490	490	430	420	410	370	350	350
100 %	1020	980	980	850	850	820	740	710	710

Huoltajien kanssa tehdään yhteistyötä poissaolojen seuraamisessa ja varhaisessa puuttumisessa. Kotien rooli on merkittävä poissaolokierteen varhaisten merkkien havaitsemisessa. Koteja tiedotetaan ja tuetaan havaitsemaan varhaisia huolen merkkejä (kuten toistuvat selittämättömät maha- ja pääkivut, kouluhaluttomuus) ja kannustetaan olemaan huolesta yhteydessä mahdollisimman varhaisessa vaiheessa kouluun. Asia otetaan esiin systemaattisesti vanhempainilloissa ja Wilma-viestinnässä jo alakoulusta alkaen.

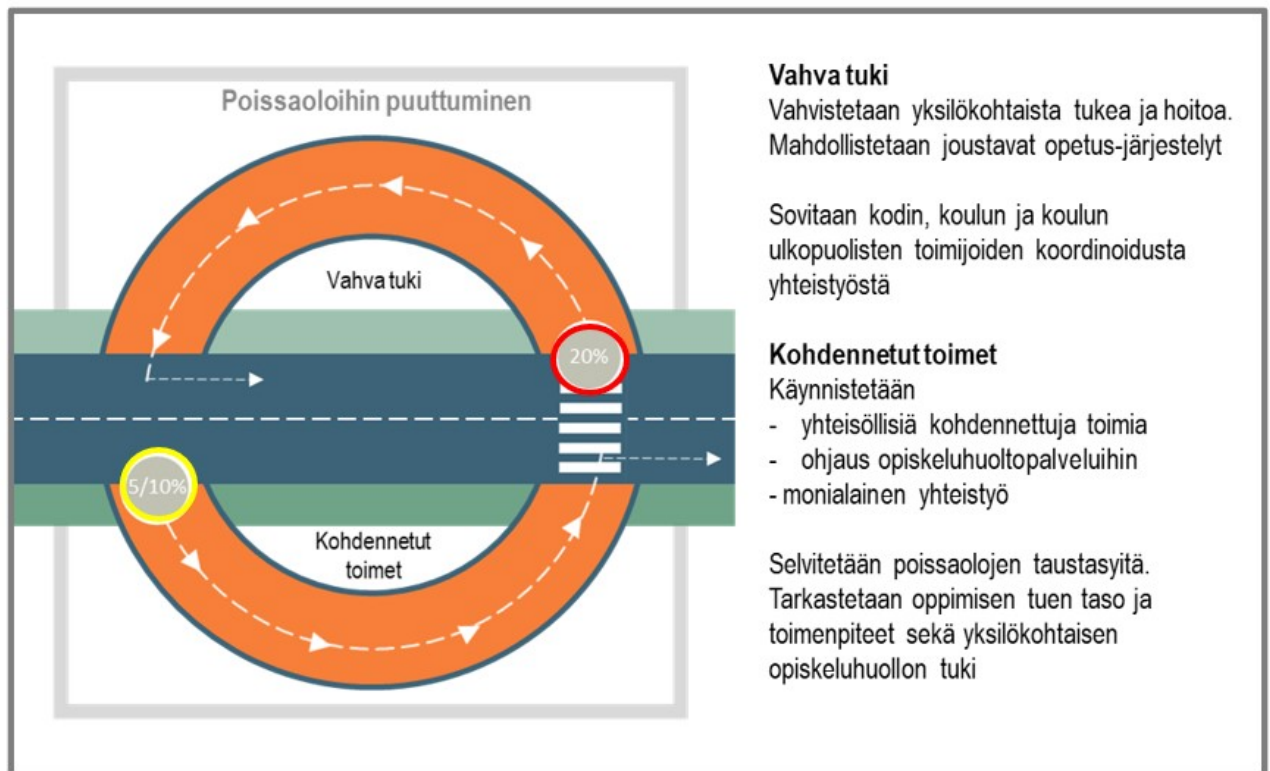
Läsnäolon jana ja tukitoimet

(Tampereen kaupunkiseudun läsnäolon ja poissaolojen seurannan suunnitelma 2023)

Jos oppilaan poissaoloista herää huoli tai poissaolorajat ylittyvät, luokanopettaja tai luokanohjaaja kutsuu huoltajat ja monialaisen asiantuntijaryhmän koolle. Palaveriin kutsutaan luokanvalvojan, oppilaan ja huoltajien lisäksi tarvittavia opiskeluhoollon henkilöitä. Tarvittaessa palaveriin voi osallistua myös oppilaan muita verkosto- ja yhteistyökumppaneita. Palaverissa sovitaan toimenpiteistä ja seurannasta sekä siitä, miten koulunkäynti pystytään turvaamaan. Mikäli poissaolojen syy on ilmeinen, esimerkiksi sairaus tai lomamatka, tehdään suunnitelma opintojen etenemisestä.

Kohdennettu ja vahva tuki

(Tampereen kaupunkiseudun läsnäolon ja poissaolojen seurannan suunnitelma 2023)

Jos palaverissa sovitut asiat eivät toteudu, huoltajat eivät saavu kahteen sovittuun palaveriin tai huoltajat eivät halua tehdä yhteistyötä koulun kanssa, koulun henkilökunnalla on velvollisuus tehdä lastensuojeluilmoitus.

4.7 Tapaturmien ehkäiseminen sekä ensiavun järjestäminen ja hoitoonohjaus

Oppilaalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Siihen kuuluu fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen turvallisuus. Opetuksen järjestämisen lähtökohtana on oppilaiden ja koulun henkilökunnan turvallisuuden takaaminen kaikissa tilanteissa, ja se on osa kouluyhteisön toimintakulttuuria. Opiskeluhoiton tavoitteena on tukea toimintakyvyn säilymistä myös fyysistä ja psyykkistä turvallisuutta vaarantavissa tilanteissa. Erilaisissa ongelma-, onnettomuus- ja kriisitilanteissa sekä niiden edellyttämässä jälkihoidossa huolehditaan oppilaan ja koko yhteisön tarvitsemasta psykososiaalisesta tuesta.

Fyysistä turvallisuutta edistetään huolehtimalla koulurakennukseen, opetustiloihin, opetusvälineisiin, opetuksen järjestämiseen, opetustilanteisiin ja välitunteihin sekä kouluyhteisön ulkopuolella tapahtuvaan opetukseen liittyvistä turvallisuustekijöistä. Kouluyhteisön turvallisuuden edistämiseen kuuluvat myös oppilaskuljetuksiin, tapaturmien ennaltaehkäisyyn ja tietoturvallisuuteen liittyvät tekijät. Turvallisuuden edistämisessä ja turvallisuutta vaarantavien tilanteiden ennaltaehkäisyssä

noudatetaan turvallisuutta ohjaavaa lainsäädäntöä, eri oppiaineiden opetukseen laadittuja turvallisuusohjeita sekä muita paikallisia turvallisuutta koskevia linjauksia.

Orivedellä on käytössä seudullisesti rakennettu koulujen turvallisuuskansio, johon koulun työntekijät ovat tutustuneet omassa työyksikössään.

4.8 Tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen

Oppilaitoksen tavoitteena on ohjata oppilaita kohti terveellisiä elämäntapoja. Tupakkatuotteiden, alkoholin ja päihteiden käyttöön liittyvistä haitoista keskustellaan oppilaiden kanssa kouluaikana heidän ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti. Oppilaitos voi myös pyytää ulkopuolisia asiantuntijoita puhumaan oppilaille tupakan, alkoholin ja päihteiden käytön haitoista.

Tupakointi, päihteiden ja alkoholin käyttö sekä tupakointivälineiden, päihteiden ja alkoholin tuominen kouluun on kielletty koulujen järjestyssäännöissä. Alaikäisten oppilaan koulupäivän aikana tapahtuneesta päihteiden käytöstä ollaan aina yhteydessä oppilaan huoltajiin ja tehdään lastensuojeluilmoitus.

Kouluterveydenhoitaja keskustelee päihteiden käyttöön liittyvistä asioista opiskelijoiden kanssa terveystarkastuksissa. Keskusteluilla pyritään ennaltaehkäisemään päihdekokeiluja ja päihteiden käytön aloittamista.

5. Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Väkivallan, kiusaamisen ja häirinnän ehkäisy sekä siihen puuttuminen kuuluvat kaikille kouluyhteisössä työskenteleville. Väkivalta, kiusaaminen tai häirintä voi olla suoraa tai epäsuoraa, sanallista tai fyysistä voimankäyttöä tai sosiaalista manipulointia, mikä loukkaa ihmisen fyysistä, psyykkistä, seksuaalista tai sosiaalista koskemattomuutta. Tekijänä voi olla oppilas, koulussa työskentelevä aikuinen tai kouluyhteisön ulkopuolinen henkilö.

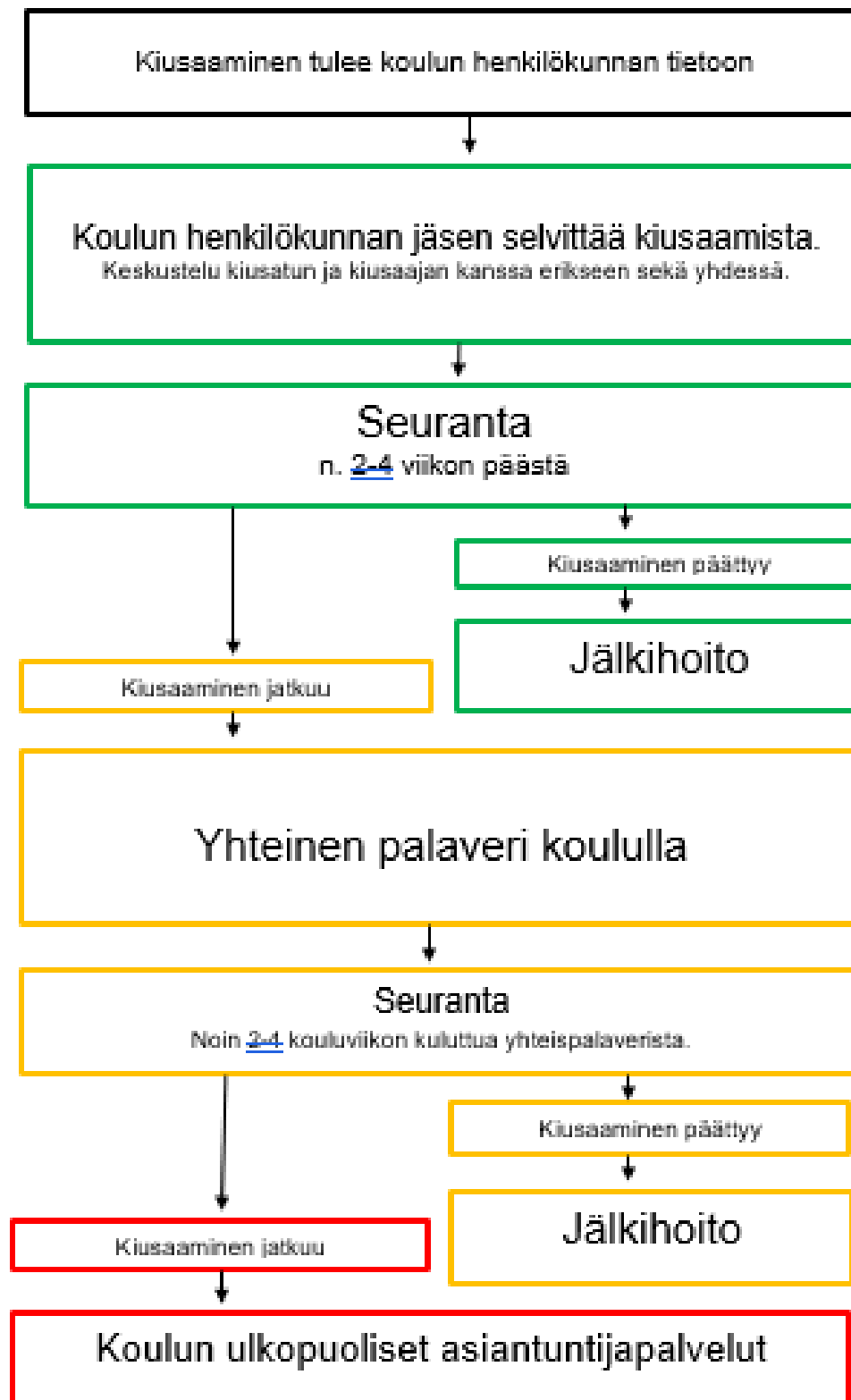
Kiusaamisen ja häirinnän ennaltaehkäisyä toteutetaan jatkuvasti. Ennaltaehkäisy kuuluu sekä koulun toimijoille, että kodeille. Kiusaamisen ja häirinnän ehkäisyssä tunne- ja vuorovaikutustaitojen tukemisella on suuri merkitys. Tärkeää on, että oppilaan elämässä vaikuttavat aikuiset tunnistavat koulukiusaamisen ja tietävät, miten tilanteessa tulee toimia. Yhtä tärkeää kuin aikuisten osallisuus on se, että oppilaat ja opiskelijat itse tunnistavat kiusaamista sekä tietävät, miten siihen koulussa puututaan. Tästä syystä sekä oppilaille, koulun henkilöstölle, että huoltajille on tarjottava riittävästi perehdytystä kiusaamisilmiön mekanismeista ja arvioinnista sekä niihin puuttumisista.

Oppilaita ohjataan arjessa hyvään käytökseen, muiden huomioon ottamiseen, toisten auttamiseen, erilaisuuden hyväksymiseen, heikompien puolustamiseen sekä omien rajojen vaalimiseen ja puolensa pitämiseen reilulla tavalla. Lisäksi ohjataan oppilasta sanoittamaan ja hallitsemaan tunteitaan sekä käytöstään. Ryhmähenkeä ja oppilaan sellaista käytöstä, jolla on positiivisia seurauksia, vahvistetaan. Opiskeluympäristöstä pyritään luomaan positiivinen ja yhteiseen hyvään pyrkivä, avoin ja suvaitsevainen yhteisö. Aikuisen malli on tässä tavoitteessa ratkaisevan tärkeä.

Lähtökohtaisesti koulussa selvitetään jokainen tilanne, jonka oppilas kokee ahdistavana tai hankalana. Tällä tavoin koulussa luodaan mallia asioiden rakentavasta selvittämisestä sekä välittävästä yhteisöstä. Oppilaiden osallisuus tulee huomioida kiusaamisen ja konfliktien selvittämisessä. Selvittelytilanteet toimivat oppilaille myös oppimiskokemuksena, ja heille tulee varata mahdollisuus oppia ja muuttaa itse omaa, ei-toivottavaa käytöstään. Väkivaltaa, kiusaamista ja häirintää selvitettäessä koulussa tehdään tiivistä yhteistyötä oppilaiden ja huoltajien kanssa.

Koululla on velvollisuus ilmoittaa tietoonsa tulleesta koulussa tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta tai väkivallasta niihin syyllistyneen ja niiden kohteena olevan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.

Kiusaamisen käsittelystä on erillinen tarkempi ohjeistus (Kiusaamisen käsittely Orivedellä 2020). Kiusaamisella tarkoitetaan sitä, että yhdelle ja samalle oppilaalle aiheutetaan tahallaan pahaa mieltä toistuvasti. Kiusaamista voi olla esim. nimittely, pilkkaaminen, töniminen, tavaroiden ottaminen, lyöminen, syrjään jättäminen, pahan puhuminen selän takana tai ilkeiden juurujen levittäminen. Riidat ja erimielisyydet eivät ole kiusaamista, mutta myös ne selvitetään koulussa erilaisin sovittelun keinoin. Rikoslain tunnusmerkit täyttävä toiminta dokumentoidaan ja ilmoitetaan poliisille.

6. Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- tai vaaratilanteissa

Esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen oppilaitoskohtaiset turvallisuussuunnitelmat päivitetään vuosittain, ja kriisisuunnitelma uhka- ja vaaratilanteiden varalle on osa turvallisuussuunnitelmaa. Osana turvallisuuskansiota on otettu käyttöön uhka- ja väkivaltatilanteiden toimintamalli, jonka myötä kaikki kyseiset tilanteet dokumentoidaan ja toiminnassa edetään yhteisin toimintatavoin.

7. Opiskeluhuollon yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa

Koulun toimintaa kehitettäessä on tärkeää ottaa huomioon oppilaiden mielipiteitä ja toiveita. Oppilaan osallistuminen koulun toimintaan ja sen suunnitteluun tukee oppilaan oppimismotivaatiota ja uteliaisuutta sekä edistää hänen aktiivisuuttaan, itseohjautuvuuttaan ja luovuuttaan tarjoamalla kiinnostavia haasteita ja ongelmia.

Koulujen oppilaskuntien hallituksia kuullaan opetussuunnitelmatyössä, järjestyssääntöjen päivittämisessä ja tehtäessä muita oppilaiden asemaan olennaisesti vaikuttavia päätöksiä. Oppilaat saavat näin mahdollisuuden osallistua asioiden valmisteluun ja ilmaista mielipiteensä koulunsa toimintaan liittyvistä ja heitä yhteisesti koskevista asioista. Myös oppilaiden ja huoltajien näkemyksiä koulun toiminnasta selvitetään säännöllisesti.

Oppilaan kokonaisvaltaisen terveen kasvun ja hyvän oppimisen tukemisessa tehdään yhteistyössä kotien kanssa. Luottamuksellinen vuorovaikutus huoltajien kanssa lisää opettajan oppilaantuntemusta ja auttaa opetuksen suunnittelussa ja toteuttamisessa. Oriveden kaupungin esi- ja perusopetuksessa sekä lukiokoulutuksessa kodin ja koulun yhteistyö rakentuu koulun toimijoiden, huoltajien, oppilaiden ja eri sidosryhmien arvostavalle yhteistyölle. Yhteistyötä toteutetaan kasvokkain sekä monipuolisella viestinnällä Wilmassa.

Oriveden koulujen opiskeluhohtotyöstä tiedotetaan koulujen kotisivuilla, lukuvuositedotteissa sekä koulun vanhempainilloissa. Koulun opiskeluhohtohenkilökunta osallistuu tarvittaessa vanhempainiltoihin. Koulut käyttävät Wilma-käyttöjärjestelmää oppilashuoltotyön tukena. Wilmaa käytetään mm. poissaolojen kirjaamiseen, tiedon välittämiseen oppilashuoltohenkilöstön välillä, tuen suunnitelmien kirjaamiseen sekä kodin ja koulun väliseen viestintään.

Oppilaan yksilökohtaisen opiskeluhoollon järjestämiseen ja toteuttamiseen osallistuvilla on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus saada toisiltaan ja luovuttaa toisilleen sekä opiskeluhoollosta vastaavalle viranomaiselle sellaiset tiedot, jotka ovat välttämättömiä yksilökohtaisen opiskeluhoollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi. Lisäksi heillä on oikeus saada ja luovuttaa toisilleen sekä oppilaan opettajalle, rehtorille ja opetuksen järjestäjälle oppilaan opetuksen asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät tiedot. Tiedon luovuttaja joutuu

harkitsemaan esimerkiksi sitä, onko kysymys sellaisesta tiedosta, joka on välttämätön oppilaan tai muiden oppilaiden turvallisuuden varmistamiseksi. Luovutettava tieto voi koskea muun muassa sellaista oppilaan sairautta, joka tulee ottaa opetustilanteissa huomioon. Vaikka tiedon luovuttamiselle olisikin edellä todettu lain tarkoittama peruste, yhteistyön ja luottamuksen turvaamiseksi pyritään aina ensisijaisesti hankkimaan oppilaan tai huoltajan suostumus salassa pidettävän tiedon luovuttamiseen.

Jos oppilas siirtyy toisen opetuksen tai koulutuksen järjestäjän opetukseen tai koulutukseen, aikaisemman opetuksen järjestäjän on pyydettävä oppilaan tai tarvittaessa hänen huoltajansa suostumus siihen, että uudelle opetuksen järjestäjälle voidaan siirtää opiskeluhuollon asiakasrekisteristä sellaiset salassa pidettävät tiedot, jotka ovat tarpeellisia opiskeluhuollon jatkuvuuden kannalta. Sen sijaan opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot toimitetaan salassapidon estämättä viipymättä toiselle opetuksen järjestäjälle tai lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen järjestäjälle. Vastaavat tiedot voidaan antaa myös uuden opetuksen tai koulutuksen järjestäjän pyynnöstä.

8. Opiskeluhooltosuunnitelman toteuttaminen ja seuranta

Opiskeluhooltotyön laadun varmistamisessa ja seurannassa on tärkeää, että työn tekemisen edellytykset ovat asianmukaiset ja toimintatavoissa voidaan aidosti ottaa huomioon oppilaan etu. Koulukohtainen yhteisöllinen opiskeluhooltotyö sovitaan yhteisöllisessä opiskeluhooltoryhmässä ja kirjataan osaksi lukuvuosisuunnitelmaa. Tarvittaessa kuntatasoinen opiskeluhoollon ohjausryhmä linjaa opiskeluhooltosuunnitelman toteuttamiseen liittyviä toimenpiteitä ja ehdotuksia. Koulut seuraavat ja arvioivat lukuvuosittain opiskeluhooltosuunnitelman toteutumista osana omaa yhteisöllistä opiskeluhooltotyötään. Arvioinnin perusteella tehdään tarvittavia muutoksia seuraavan vuoden toimintaan. Tämä voi tarkoittaa esimerkiksi eri teemoja, tapahtumia, painoalueita tai toimintamalleja.

Opiskeluhoitoa ohjaavia asiakirjoja

Lainsäädäntö <http://www.finlex.fi>

- Suomen perustuslaki (173/1999)
- Perusopetuslaki (628/1998), (477/2003), (642/2010)
- Perusopetusasetus (1194/1998)
- Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013)
- Asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (986/1998)
- Kansanterveyslaki (626/2007)
- Lastensuojelulaki (417/2007)
- Valtioneuvoston asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta (380/2009)
- Työturvallisuuslaki (782/2002)
- Pelustuslaki (468/2003)
- Pelustusasetus (787/2003)
- Poliisilaki (493/1995), (21/2001)
- Nuorisolaki (72/2006)
- Laki lasten päivähoitosta (36/1973), (1290/1999)
- Laki lapsen huolto- ja tapaamisoikeudesta (361/1983)
- Henkilötietolaki 1999
- Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta (621/1999)
- Sosiaali- ja terveysministerin asetus potilasasiakirjoista 2009
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (159/2007)
- Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000)
- Laki potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992)

Kansainväliset sopimukset

- Unescon Yleissopimus lapsen oikeuksista 1989
- Salamancan sopimus (Salamanca Statement), 1994
- Luxemburgin peruskirja (The Charter of Luxembourg), 1996
- YK: n vammaisten henkilöiden oikeuksia koskeva sopimus, 2006

Asiakirjat ja aineistot

- Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet
- Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet
- Valtioneuvoston asetus perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta (1435/2001)
- Vammaispoliittinen ohjelma
- Neuvolatoiminta, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto sekä lasten ja nuorten ehkäisevä suun terveydenhuolto, Asetuksen (380/2009) perustelut ja soveltamisohjeet
- Oriveden kaupungin esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmat
- Yhteisestä työstä hyvinvointia – opiskeluhoitoryhmä perusopetuksessa. Osoitteessa: http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/136782/Ohjaus%202018_009_verkko_20180117.pdf?sequence=4&isAllowed=y. Viitattu 27.11.2019.

- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma Tampereen kaupunki. Osoitteessa: https://www.tampere.fi/tiedostot/l/H98amhEyJ/Lasten_ja_nuorten_hyvinvointisuunnitelma.pdf. Viitattu 27.11.2019.
- Yhteisellä koulutiellä: Käsikirja perusopetuksen oppilaiden läsnäolon tukemiseen ja poissaolojen vähentämiseen. (Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2023:27. Julkaisun pysyvä osoite on: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-263-924-0>)
- Tampereen kaupunkiseudun läsnäolon tukemisen ja poissaolojen seurannan suunnitelma 2023
- Opiskeluhuollon yhteistyörakenteet Pirkanmaan hyvinvointialue ja Perhekeskus 2023
- Kiusaamisen käsittely Orivedellä 2020
- KouluKunnossa yhdessä! Osallistava hyvinvoinnin vuosikello esi- ja perusopetukseen osoitteessa https://www.koulukunnossa.fi/wp-content/uploads/2022/01/KouluKunnossa_yhdessa_FI_TULOSETTAVA_A4.pdf